

Pradžia>Kreipimasis į teismą>Tarpininkavimas>Tarpininkavimas ES šalyse

Dėmesio! Šiame puslapyje originalo kalba (EL) neseniai atlikta pakeitimų.

graikų

Puslapį jūsų pasirinkta kalba šiuo metu rengia mūsų vertėjai.

Swipe to change

Tarpininkavimas ES šalyse**Graikija**

Kam kreiptis į teismą, jei ginčus gali padėti išspręsti tarpininkas? Tai yra alternatyvi ginčų sprendimo priemonė – tarpininkas padeda ginčo šalims susitarti. Ir Graikijos vyriausybė, ir teisininkai suvokia tarpininkavimo pranašumus.

Į ką kreiptis?

Graikijoje tarpininkavimo paslaugas teikia šie asmenys ir institucijos.

Pagal Įst. Nr. 3898/2010 (FEK A 211/2010-12-16), kuriuo į nacionalinę teisę perkelta Direktyva 2008/52/EB, tarpininkas turi būti specialiai sertifikuotas teisininkas. Šiuo įstatymu įsteigta Teisingumo, skaidrumo ir žmogaus teisių ministerijai pavaldi Tarpininkų sertifikavimo komisija (*Επιτροπή Πιστοποίησης Διαμεσολαβητών*), be kita ko, yra atsakinga už tarpininkų sertifikavimą. Kad būtų sertifikuotas, kandidatas į tarpininkus privalo išlaikyti iš dviejų Tarpininkų sertifikavimo komisijos narių ir vieno teismo pareigūno sudarytos egzaminų komisijos parengtą egzaminą. Tarpininkus sertifikuoja ir sertifikavimui būtinus administracinius aktus priima Teisingumo, skaidrumo ir žmogaus teisių ministerijos Teisės sistemos administravimo generalinio direktorato Advokatų ir antstolių departamentas (*Τμήμα Δικηγορικού Λειτουργήματος και Δικαστικών Επιμελητών*). Be to, šis departamentas rūpinasi, kad būtų sudaryti ir teismams pateikti licencijuotų tarpininkų mokymo įstaigų ir sertifikuotų tarpininkų sąrašai. Tokius sertifikuotų tarpininkų sąrašus galite rasti [Teisingumo, skaidrumo ir žmogaus teisių ministerijos](#) interneto svetainėje.

Darbo, socialinės apsaugos ir gerovės ministerija teikia valstybinę paslaugą, kuria naudodamasis darbuotojas gali prašyti surengti oficialų su darbo santykiais susijusio ginčo svarstymą. Šį procesą vykdo Darbo inspekcija (*Επιθεώρηση Εργασίας*). Atitinkamos specializacijos inspektorius paskiria posėdį su darbdaviu, kuriame jis gali išdėstyti savo poziciją. Šis posėdis nėra teismo proceso dalis.

Nepriklausoma **Vartotojų ombudsmeno** (*Συνήγορος του Καταναλωτή*) institucija yra pavaldi Regionų plėtros ir konkurencingumo ministerijai. Tai yra neteisminė vartotojų ginčus bendru sutarimu sprendžianti institucija ir konsultacinė įstaiga, savo kompetencijos srityje padedanti valstybei spręsti kylančias problemas. Be to, šiai institucijai pavaldžios Graikijos rajonų savivaldybių steigiamos **taikaus ginčų sprendimo komisijos** (*επιτροπές φιλικού διακανονισμού*), galinčios veikti, jei lygiagrečiai nevyksta teismo procesas.

Kokiose srityse tarpininkavimas galimas ir (arba) dažniausiai taikomas?

Gali būti tarpininkaujama:

- civilinėse ir komercinėse bylose;
- darbo teisės srityje ir, kaip nurodyta pirmiau, sprendžiant vartotojų ginčus;
- smurto artimoje aplinkoje aukoms (Įst. Nr. 3500/2006);
- padarius tam tikrus pažeidimus pagal Įst. Nr. 3904/2010.

Ar yra konkrečių taisyklių?

Graikija [Direktyvą 2008/52/EB](#) į nacionalinę teisę yra perkėlusį Įstatymu Nr. 3898/2010 (FEK A 211/2010-12-16).

Pagal šį įstatymą, sprendžiant privačių asmenų teisinius ginčus, su šalių sutikimu gali būti pasitelkiamas tarpininkas, jeigu šalys gali laisvai disponuoti ginčo objektu. Sutikimas perduoti ginčą spręsti tarpininkui patvirtinamas dokumentu arba bylą nagrinėjančio teismo protokolu ir jam galioja sutarčių materialinės teisės nuostatos.

Tarpininkavimas galimas, jeigu: a) šalys sutinka ginčą spręsti tarpininkavimo būdu prieš pradėdant teismo procesą arba jį užbaigus; b) tam tikrais atvejais, atsižvelgdamas į visas bylos aplinkybes, bylą nagrinėjantis teismas šalims nurodo ginčą spręsti tarpininkavimo būdu – šalims sutikus, teismas privalo bylos svarstymą atidėti 3–6 mėnesiams; c) ginčą spręsti tarpininkavimo būdu nurodo kitos valstybės narės teismas; d) tarpininkavimas privalomas pagal įstatymus. Teisingumo, skaidrumo ir žmogaus teisių ministro sprendimu Nr. 109088): a) nustatytos specialios tarpininkų sertifikavimo nuostatos ir sąlygos, taip pat kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje įgyto tarpininko sertifikato pripažinimo procedūra; sertifikatas pripažįstamas arba laikinai ar visam laikui panaikinamas gavus išankstinį Tarpininkų sertifikavimo komisijos sutikimą; b) priimtas sertifikuotų tarpininkų Etikos kodeksas; c) numatytos specialios sankcijų už Etikos kodekso nuostatų pažeidimus taikymo sąlygos; gavus Tarpininkų sertifikavimo komisijos sutikimą taikomos sankcijos – laikinas arba nuolatinis sertifikato panaikinimas; d) reglamentuojami visi kiti susiję klausimai.

Tarpininkavimo procese kiekviena šalis arba jos teisinis atstovas dalyvauja su savo advokatu.

Tarpininką skiria šalys arba jų pasirinktas trečiasis asmuo.

Tarpininkavimo procesui vadovauja tarpininkas, susitaręs su šalimis, o jos šį procesą gali bet kada nutraukti. Tarpininkavimo procesas yra konfidencialus, todėl protokolai nerengiami. Vykdydamas savo pareigas, tarpininkas gali kreiptis į bet kurią iš šalių ir su ja susitikti. Susitikime su viena šalimi gautos informacijos tarpininkas negali perduoti kitai šaliai, negavęs pirmosios šalies sutikimo.

Asmuo, kuriam siūloma būti tarpininku, neprivalo sutikti, o tarpininkaujant jis gali būti patrauktas atsakomybėn tik už apgavystę.

Tarpininkas parengia tarpininkavimo protokolą, kuriame turi būti nurodyta:

- a) tarpininko vardas ir pavardė;
- b) tarpininkavimo vieta ir laikas;
- c) tarpininkavimo procese dalyvaujančių asmenų vardai ir pavardės;
- d) sutikimas spręsti ginčą perduoti tarpininkui;
- e) tarpininkaujant pasiektas šalių susitarimas arba patvirtinimas, kad susitarimo pasiekti nepavyko, taip pat ginčo priežastis.

Užbaigus tarpininkavimo procesą, tarpininkas, šalys ir jų advokatai pasirašo šį protokolą. Bent vienai šaliai paprašius, tarpininkas pasirūpina, kad protokolo originalas būtų perduotas saugoti apylinkės, kurioje vyko tarpininkavimo procesas, vieno nario pirmosios instancijos teismo sekretoriatui. Atiduodant saugoti dokumentą, suinteresuotas asmuo moka valstybės rinkliavą, kurios bazinis ir patikslintas dydis nustatyti bendru finansų ministro ir teisingumo, skaidrumo ir žmogaus teisių ministro sprendimu. Jei tarpininkaujant ginčo išspręsti nepavyko, protokolą gali pasirašyti tik tarpininkas.

Nuo tada, kai yra atiduodamas saugoti vieno nario pirmosios instancijos teismo sekretariatui, tarpininkavimo protokolas, jei į jį įtrauktas šalių susitarimas dėl priverstinio reikalavimų vykdymo, pagal Civilinio proceso kodekso 904 straipsnio 2 dalies c punktą laikomas vykdomuoju dokumentu.

Praktinis alternatyvaus ginčų sprendimo priemonių taikymas

Galima teigti, kad Graikijoje veikia vienintelė alternatyvaus ginčų sprendimo priemonė – **arbitražas**.

Remiantis Graikijos bankroto kodekso 99 ir tolesniais straipsniais, jei fizinis ar juridinis asmuo bankroto teismui pateikia atitinkamą prašymą, dalyvauti taikinimo procedūroje gali būti skiriamas tarpininkas.

Įvertinęs prašymo pagrįstumą, bankroto teismas gali skirti iš ekspertų sąrašo pasirinktą tarpininką. Tarpininko pareiga – visomis tinkamomis priemonėmis siekti, kad skolininkas ir dauguma (skaičius nustatytas įstatymu) jo kreditorių susitartų, ir taip užtikrinti skolininko įmonės išlikimą.

Tarpininkas gali kredito ir finansų įstaigų prašyti bet kokios informacijos apie skolininko veiklą, jei ši informacija gali būti naudinga jo pareigai atlikti.

Jeigu pasiekti susitarimo neįmanoma, tarpininkas nedelsdamas apie tai praneša teismo pirmininkui, o pirmininkas tuoj pat pradeda bankroto teismo procesą. Čia tarpininko funkcija baigiasi.

Informavimas ir mokymas

Tarpininkų sertifikavimo komisijos funkcijos: sertifikuoti tarpininkus, užtikrinti, kad tarpininkų mokymo įstaigos laikytųsi įpareigojimų, užtikrinti, kad sertifikuoti tarpininkai laikytųsi Etikos kodekso, taip pat teisingumo, skaidrumo ir žmogaus teisių ministrui teikti rekomendacijas taikyti pagal galiojančius įstatymus numatytas sankcijas.

Tarpininkų mokymo įstaigos gali būti pelno nesiekiančios įmonės, sudarytos iš bent vienos advokatų asociacijos ir bent vienu nacionalinių rūmų atstovų; leidimą vykdyti veiklą joms išduoda kompetentingas Teisingumo, skaidrumo ir žmogaus teisių ministerijos Advokatų ir antstolių departamentas, remdamasis Tarpininkų sertifikavimo komisijos rekomendacija. Teisingumo, skaidrumo ir žmogaus teisių ministro, ūkio, konkurencingumo ir laivybos ministro, taip pat švietimo, mokymosi visą gyvenimą ir religijos reikalų ministro siūlymu paskelbtu Prezidento dekretu Nr. 123/2011 tiksliau apibrėžtos tarpininkų mokymo įstaigų licencijavimo ir veiklos nuostatos bei sąlygos, atitinkamų bazinio ir paskesnio mokymo bei perkvalifikavimo programų turinys, mokymų trukmė ir vieta, dėstytojų kvalifikacija, mokymų dalyvių skaičius, taip pat įpareigojimų nesilaikančioms tarpininkų mokymo įstaigoms taikytinos sankcijos. Sankcijos – piniginė bauda arba laikinas ar nuolatinis veiklos leidimo atėmimas. Sankcijų parinkimo ir jų griežtumo nustatymo kriterijai bus apibrėžti pirmiau minėtame prezidento dekretu. Kad gautų leidimą steigti, mokymo įstaigos moka valstybės rinkliavą, kurios bazinis ir patikslintas dydis nustatyti bendru finansų ministro ir teisingumo, skaidrumo ir žmogaus teisių ministro sprendimu.

Teisingumo, skaidrumo ir žmogaus teisių ministerija stengiasi visais tinkamais būdais, visų pirma internetu, informuoti visuomenę apie galimybes kreiptis į tarpininkus.

Kiek kainuoja tarpininkavimas?

Tarpininkai gauna valandinį atlygį daugiausia už 24 valandas, įskaitant pasiruošimo tarpininkavimo procesui laiką. Ginčo šalys ir tarpininkas gali susitarti dėl kitokio atsiskaitymo būdo. Jei nesusitarė kitaip, atlygį tarpininkui šalys moka po lygiai. Kiekviena šalis moka atlygį savo advokatui. Minėtojo valandinio atlygio dydis nustatomas ir tikslinamas remiantis teisingumo, skaidrumo ir žmogaus teisių ministro sprendimu.

Ar po tarpininkavimo priimtas susitarimas gali būti pripažįstamas vykdytinu?

Užbaigus tarpininkavimo procesą, tarpininkas, šalys ir jų advokatai pasirašo protokolą. Bent vienai šaliai paprašius, tarpininkas pasirūpina, kad protokolo originalas būtų perduotas saugoti apylinkės, kurioje vyko tarpininkavimo procesas, vieno nario pirmosios instancijos teismo sekretariatui. Atiduodant saugoti dokumentą, suinteresuotas asmuo moka valstybės rinkliavą, kurios bazinis ir patikslintas dydis nustatyti bendru finansų ministro ir teisingumo, skaidrumo ir žmogaus teisių ministro sprendimu. Jei tarpininkaujant ginčo išspręsti nepavyko, protokolą gali pasirašyti tik tarpininkas.

Nuo tada, kai yra atiduodamas saugoti vieno nario pirmosios instancijos teismo sekretariatui, tarpininkavimo protokolas, jei į jį įtrauktas šalių susitarimas dėl priverstinio reikalavimų vykdymo, pagal Civilinio proceso kodekso 904 straipsnio 2 dalies c punktą laikomas vykdomuoju dokumentu.

Jeigu pagal teisės nuostatas spręsti ginčą perduodama tarpininkui, reikalavimų vykdymo senaties terminas sustabdomas tol, kol vyksta tarpininkavimo procesas. Remiantis Civilinio kodekso 261 ir tolesnių straipsnių nuostatomis, sustabdytas senaties terminas vėl pradedamas skaičiuoti, kai parengiamas nepavykusio tarpininkavimo protokolas arba viena šalis įteikia kitai šaliai ir tarpininkui pranešimą, kad atsisako tarpininkavimo, ar bet kuriuo kitu būdu nutraukia tarpininkavimo procesą.

Pagal Direktyvos 2008/52/EB 10 straipsnį prašymai turi būti teikiami kompetentingai institucijai (remiantis minėtosios direktyvos 6 straipsnio 1 ir 2 dalimis) – apylinkės, kurioje vyko tarpininkavimo procesas, vieno nario pirmosios instancijos teismo sekretariatui.

Susijusios nuorodos

[Atėnų advokatų asociacija](#)

[Darbo, socialinės apsaugos ir gerovės ministerija](#)

[Vartotojų ombudsmenas](#)

[Teisingumo, skaidrumo ir žmogaus teisių ministerija](#)

[Graikijos tarpininkavimo ir arbitražo centras](#)

Paskutinis naujinimas: 25/06/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisima jokios atsakomybės ar teisių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.